



برای یک دوره درس کامل، برای مثال: 17 جلسه ی 2 ساعته برای یک درس 2 واحدی)

دانشکده: بهداشت گروه آموزشی: آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

مقطع و رشته‌ی تحصیلی: MD- MPH

نام درس: بهداشت مادر و کودک تعداد واحد: 2 نوع واحد: نظری پیش نیاز: ندارد

زمان برگزاری کلاس: روز: دوشنبه ساعت: 3-1 مکان برگزاری: دانشکده بهداشت

تعداد دانشجویان: 7 نفر مسئول درس: دکتر طاهره دهداری مدرس: دکتر طاهره دهداری

شرح دوره: (لطفا شرح دهید)

با توجه به آسیب پذیری مادران و کودکان و اهمیت ارائه خدمات به این دو گروه، در این درس دانشجویان با کلیات و چگونگی مراقبتهای کمی و کیفی مادران و کودکان آشنا شده و روند رشد و تکامل کودکان، عوامل موثر بر آن و راههای پیشگیری از اختلال در سلامتی، رشد و تکامل و مرگ و میر کودکان را فرا خواهند گرفت.

هدف کلی: (لطفا شرح دهید)

آشنایی دانشجویان با مراقبت های مادران (در 3 دوره بارداری، زایمان و پس از زایمان) و کودکان زیر 6 سال، عوامل موثر و خطرزا در سلامت و مرگ آنها و راههای پیشگیری و ارتقاء سلامت این دو گروه

اهداف بینابینی: (در واقع همان اهداف کلی طرح درس است)

(منظورشکستن هدف کلی به اجزای تخصصی است که نسبت به اهداف کلی روشن تر و شفاف تر است و محورهای اصلی برنامه را نشان می دهد. اهداف بینابینی قابل تقسیم شدن به اجزای اختصاصی تری به نام اهداف ویژه است که در واقع همان اهداف رفتاری اند.)

1. آشنایی دانشجویان با تعاریف و تاریخچه مراقبت از مادران و کودکان در ایران
2. آشنایی دانشجویان با مراقبت های قبل از حاملگی (مشاوره ژنتیک، تشخیص حاملگی، آزمایشات بارداری و ...)
3. آشنایی دانشجویان با مراقبتهای دوران بارداری (شامل تغذیه مادر باردار، واکسیناسیون، مراقبتهای بارداری، حاملگی های پرخطر، بررسی علائم خطر، سقط، دکلمان، جفت سر راهی و مسمومیت بارداری، تجویز مکمل ها و ...)
4. آشنایی دانشجویان با زایمان ایمن، مراقبتهای هنگام زایمان (شامل مراحل زایمان، نکات مهم و آموزش) و علل مرگ و میر مادران در ایران و جهان با تاکید بر مرگ و میرهای حوالی زایمان
5. آشنایی دانشجویان با مراقبت های پس از زایمان (شامل عفونت پس از زایمان، خونریزی پس از زایمان، شیردهی پس از زایمان و اندوه پس از زایمان)
6. آشنایی دانشجویان با مهم ترین علل مرگ و میر مادران و کودکان و تعریف شاخص های مهم مرتبط
7. آشنایی دانشجویان با نوزاد طبیعی و نارس، مراقبت از نوزاد در بدو تولد، رشد و تکامل کودک، ارزیابی رشد و تکامل، عوامل موثر در رشد و تکامل کودکان و منحنی رشد
8. آشنایی دانشجویان با ویژگی های شیر مادر و فواید آن برای کودک و نکات مرتبط با تغذیه کودک



9. آشنایی دانشجویان با تغذیه کمکی  
10. آشنایی دانشجویان با نحوه مراقبت از کودکان زیر 6 سال در سیستم بهداشتی-درمانی  
11. آشنایی با واکسیناسیون و نحوه ایمن سازی کودکان

#### شیوه‌های تدریس:

- سخنرانی  بحث گروهی  یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)  پرسش و پاسخ  یادگیری مبتنی بر تیم (TBL)
- سخنرانی برنامه ریزی شده  یادگیری مبتنی بر حل مسئله (PBL)
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید):

#### وظایف و تکالیف دانشجویان: (لطفاً شرح دهید)

1. حضور به موقع در کلاس  
2. شرکت فعال در یادگیری مبتنی بر حل مساله  
4. شرکت فعال در پرسش و پاسخ کلاسی

#### وسایل کمک آموزشی:

- وایت برد  تخته و گچ  پروژکتور اسلاید
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید): کامپیوتر ، جزوه

#### نحوه ارزشیابی و درصد نمره: (از نمره کل)

- آزمون میان ترم: ----- درصد نمره   
نجام تکالیف 10 درصد نمره   
سایر موارد (لطفاً نام ببرید) -----
- آزمون پایان ترم: 80 درصد نمره   
شرکت فعال در کلاس: 10 درصد نمره

#### نوع آزمون

- تشریحی  پاسخ کوتاه  چندگزینه‌ای  جور کردنی  صحیح - غلط
- سایر موارد (لطفاً نام ببرید): عملی

#### منابع پیشنهادی برای مطالعه: (لطفاً نام ببرید):

- بارداری و زایمان ویلیامز
- کتاب بهداشت عمومی دکتر حاتمی و همکاران
- درسنامه پزشکی - اجتماعی پارک و پارک
- دستورالعمل کشوری مراقبت های ادغام یافته سلامت مادران-وزارت بهداشت-1395
- دستورالعمل کشوری کودک سالم- وزارت بهداشت- 1393



**جدول هفتگی کلیات ارائه‌ی درس**

جلسه	عنوان مطالب	استاد مربوط
1	تعاریف و تاریخچه مراقبت از مادران و کودکان در ایران و شاخص‌های مرتبط با مراقبت از مادر و کودک	دکتر طاهره دهداری
2	مراقبت‌های قبل از حاملگی (مشاوره ژنتیک، تشخیص حاملگی، آزمایشات بارداری و ...)	دکتر طاهره دهداری
3	نحوه مراقبت از مادر باردار (تعداد مراقبت‌ها، زمان مراقبت‌ها و محتوای مراقبت‌ها)	دکتر طاهره دهداری
4	تشخیص حاملگی و حاملگی‌های پرخطر	دکتر طاهره دهداری
5	واکسیناسیون و ورزش مادر باردار	دکتر طاهره دهداری
6	تغذیه مادر باردار	دکتر طاهره دهداری
7	علائم خطر بارداری و نحوه برخورد با آنها	دکتر طاهره دهداری
8	سقط، زایمان زودرس و دکلمان	دکتر طاهره دهداری
9	مسمومیت بارداری و عوامل مهم موثر بر مرگ مادران در دوره بارداری	دکتر طاهره دهداری
10	چهار مرحله زایمان و مراقبت‌های لازم در هر مرحله	دکتر طاهره دهداری
11	عوارض پس از زایمان (عفونت، علل آن و راه‌های برخورد با آن)	دکتر طاهره دهداری
12	علل خونریزی پس از زایمان و راه‌های کنترل آن و مهم‌ترین علت مرگ مادران در دوره زایمان تا 40 روز پس از زایمان	دکتر طاهره دهداری
13	مراقبت از نوزاد در بدو تولد، نوزاد نارس و طبیعی، مشکلات شیردهی و اندوه پس از زایمان	دکتر طاهره دهداری
14	رشد و تکامل کودک تا 6 سالگی، منحنی رشد و نحوه مصرف مکمل‌ها برای کودک	دکتر طاهره دهداری
15	ویژگیهای شیر مادر و مقایسه با سایر شیرها	دکتر طاهره دهداری
16	تغذیه تکمیلی	دکتر طاهره دهداری
17	واکسیناسیون و نحوه ایمن‌سازی کودکان	دکتر طاهره دهداری